

ΥΔΡΟΓΟΝΑΝΘΡΑΚΕΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΔΕΝ ΠΑΝΕ ΜΑΖΙ

Κοινή τοποθέτηση 11 περιβαλλοντικών οργανώσεων

Τα προγράμματα έρευνας και εξόρυξης υδρογονανθράκων που προχωρούν με ταχείς ρυθμούς στο πλαίσιο συμβάσεων παραχώρησης μεγάλων εκτάσεων της χώρας δημιουργούν εξαιρετικά επικίνδυνα περιβαλλοντικά τετελεσμένα. Σημαντικοί φυσικοί θησαυροί απειλούνται και η προστατευτική για το περιβάλλον νομοθεσία υπονομεύεται, για ένα φημολογούμενο σωτήριο οικονομικό όφελος που δεν προκύπτει ούτε από αξιόπιστα και τεκμηριωμένα δεδομένα ούτε από τη διεθνή εμπειρία. Μαζί με τον περιβαλλοντικό πλούτο, σε διακινδύνευση τίθεται και η άρρηκτα δεμένη με το φυσικό περιβάλλον οικονομική δραστηριότητα των ευρύτερων περιοχών, κυρίως ο τουρισμός και η πρωτογενής παραγωγή. Εκτός από τους προφανείς κινδύνους για τις περιοχές εκμετάλλευσης, η εξόρυξη υδρογονανθράκων αποτελεί πρακτική που αντίκειται προκλητικά στην παγκόσμια ανάγκη για αναχαίτιση της κλιματικής αλλαγής.

Σοβαρή απειλή για τις ελληνικές θάλασσες: Οι θαλάσσιες περιοχές που έχουν ήδη παραχωρηθεί για υδρογονάνθρακες καλύπτουν περίπου 60.000 τετραγωνικά χιλιόμετρα στο Ιόνιο και την Κρήτη. Κομμένη σε «οικόπεδα πετρελαίου», αυτή η τεράστια θαλάσσια περιοχή καταλαμβάνει μεγάλο μέρος της Ελληνικής Τάφρου, παγκόσμιας σπουδαιότητας ενδιαφέροντος για τα θαλάσσια θηλαστικά. Η περιοχή έχει κρίσιμη σημασία για την επιβίωση όλων των απειλούμενων ειδών θαλάσσιων θηλαστικών που απαντώνται στη Μεσόγειο και συγκαταλέγεται ανάμεσα στους πέντε σημαντικότερους βιοτόπους της Μεσογείου για τον ζιφιό (*Ziphius cavirostris*), είδος ιδιαίτερα ευάλωτο σε ανθρωπογενείς ήχους.

Κρίσιμη σημασία όμως έχει για ένα ακόμη εμβληματικό είδος της Μεσογείου, την καρέτα (*Caretta caretta*). Το Ιόνιο φιλοξενεί τις πιο σημαντικές παραλίες ωοτοκίας σε ολόκληρη τη Μεσόγειο και ακολουθεί η Κρήτη. Ο Αμβρακικός Κόλπος επίσης αποτελεί σημαντικό τροφοληπτικό πεδίο για το είδος. Ας μην ξεχνάμε τέλος, ότι πρόκειται για άκρως μεταναστευτικό είδος και τα οικόπεδα που έχουν δοθεί για έρευνα και εκμετάλλευση θα επηρεάσουν αρνητικά την επιβίωσή του.

Σοβαρή απειλή για πολλές προστατευόμενες περιοχές: Τόσο θαλάσσια, όσο και όλα τα χερσαία οικόπεδα πετρελαίων καταλαμβάνουν ολοκληρωτικά ή τμηματικά πολλές περιοχές του Εθνικού Συστήματος Προστατευόμενων Περιοχών (Natura, εθνικά πάρκα, κλπ).

- Χερσαία περιοχή «Ιωάννινα»: Συνολική έκταση 4.187 τ.χλμ., μεταξύ των οποίων ολοκληρωτικά ή τμηματικά 20 περιοχές Natura και τμήματα του Εθνικού Πάρκου Β. Πίνδου και της Περιοχής προστασίας της φύσης Στενών και εκβολών Αχέροντα και Καλαμά.
- Κατάκολο: Συνολική έκταση 542 τ.χλμ. και καταλαμβάνει μεγάλο τμήμα της περιοχής Natura GR2330007 «Παράκτια θαλάσσια ζώνη από ακρ. Κυλλήνη έως Τούμπι-Καλογριά».
- ΒΔ Πελοπόννησος: Συνολική έκταση 3.778,3 τετραγωνικά χιλιόμετρα και καταλαμβάνει 11 περιοχές Natura 2000, μεταξύ των οποίων και το Εθνικό Πάρκο Κοτυχίου Στροφυλιάς.
- Αιτωλοακαρνανία: Συνολική έκταση 4.360 τ.χλμ. Καταλαμβάνει ολικά ή μερικά 15 περιοχές Natura, δυο εθνικά πάρκα και δύο υγροτόπους διεθνούς σημασίας που προστατεύονται από τη Συνθήκη Ραμσάρ (Λιμνοθάλασσες Μεσολογγίου και Αμβρακικός).
- Άρτα-Πρέβεζα: Συνολική έκταση 4.763 τ.χλμ. Καταλαμβάνει μερικά ή ολικά 10 περιοχές Natura, δυο εθνικά πάρκα, έναν υγρότοπο Ραμσάρ (Αμβρακικός).

Υποβάθμιση του πλαισίου προστασίας των περιοχών Natura: Οι συμβάσεις παραχώρησης απομειώνουν δραματικά το θεσμικό πλαίσιο προστασίας των περιοχών Natura, καθώς τις εργασίες

σεισμικής έρευνας οι συμβάσεις παραχώρησης δεν τις καλύπτουν με την προβλεπόμενη από τη νομοθεσία της ΕΕ δέουσα εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Από το φωτογραφικά ευνοϊκό πλαίσιο για τις εργασίες σεισμικής έρευνας όμως υποβαθμίζεται συνολικότερα το τεράστιας σημασίας περιβαλλοντικό κεκτημένο της εκτίμησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων και των σχετικών διαδικασιών διαφάνειας και αδειοδότησης.

Με αφορμή τη διάσκεψη κορυφής για την κλιματική αλλαγή που διεξάγεται αυτές τις μέρες στην Πολωνία και ενώ τα προγράμματα εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων εξελίσσονται ταχέως, οι περιβαλλοντικές οργανώσεις ANIMA, Αρχέλων, Δίκτυο Μεσόγειος SOS, Οικολογική Εταιρεία Ανακύκλωσης, Ελληνική Εταιρεία Προστασίας της Φύσης, Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία, Εταιρεία Προστασίας Πρεσπών, Καλλιστώ, Greenpeace, MEDASSET και WWF Ελλάς επισημαίνουν για ακόμη μία φορά, πως η μετατροπή της μισής σχεδόν Ελλάδας σε οικόπεδα πετρελαίων ενδέχεται να οδηγήσει τη χώρα σε μεγάλη περιβαλλοντική και κοινωνική υποβάθμιση. Θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στο θέμα της ουσιαστικής εκτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, πέραν της ισχύουσας νομοθεσίας. Ειδικότερα επισημαίνεται ότι το να επιτρέπεται η έρευνα και εξόρυξη υδρογονανθράκων μέσα σε προστατευόμενες περιοχές, με μέρος των εργασιών πετρελαίου να μην υπόκεινται καν σε περιβαλλοντική αδειοδότηση, αποτελεί αδιανόητη θεσμική οπισθοδρόμηση.